

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.002/2014/3. szám

A Szegedi Ítéltábla az Albáné dr. Feldmájer Livia ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti lakos felperesnek - a Dr. Kulhanek Annamária Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kulhanek Annamária ügyvéd) által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti lakos alperessel szemben kártérítés megfizetése iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2013. október hó 25. napján kelt 10.G.40.254/2011/126. számú ítéletével szemben az alperes 129. sorszámú, valamint a felperes 131. sorszámú fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperes marasztalását 3.000.000,-(Hárommillió) Ft-ra, és ennek az elsőfokú ítéletben írt mértékű és tartamú kamatára felemeli azzal, hogy a kamat számításának és mértékének 2013. július 1. napjától történő megváltozására vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A felperest elsőfokú eljárási költség megfizetésére kötelező rendelkezést mellőzi, és kötelezi az alperest, fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 1.071.000,-(Egymillió-hetvenegyezer) Ft elsőfokú eljárási költséget.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 300.000,-(Háromszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az alperes és a felperes által képviselt **A... Bv. (nemzet megnevezése)** cég 50-50 %-os tulajdoni aránnyal, 3.000.000,-Ft törzstőkével 1990. december 11. napján alapították meg a jogutód nélkül megszűnt **T... Kft.-t**, melynek alperes volt az ügyvezetője. A felperes 2007. július 26. napján megvásárolta a külföldi cég üzletrészét. A társaság fő tevékenységi köre a felperes **(nemzet megnevezése)** cégtől vásárolt borjútáp magyarországi forgalmazása volt.

A felperes házastársának cége **(P...)** 2001 őszén 240.201.- EUR összegű kölcsönt nyújtott a **T... Kft.** működéséhez, évi 12 % ügyleti kamat mellett. A kölcsönt minden év végén további 1 évre szóbeli megállapodás alapján a felek

meghosszabbították.

Az alperesnél 2008 tavaszán daganatos megbetegedést észleltek, műtéti beavatkozásra került sor. Az alperes felesége, leánya és veje, 2008. szeptember 15-én megalapították a **B... Kft.-t**, a **T... Kft.-vel** azonos székhelyen és részben azonos tevékenységi kör mellett.

A kölcsönt nyújtó **(nemzet megnevezése)** cég 2008. november 18-án a kölcsönt felmondta; az alperes által képviselt adós elismerte a tartozását és kötelezte magát, hogy a teljes kölcsöntartozást legkésőbb 2008. december 31-ig kiegyenlíti, de ennek nem tett eleget.

2009. január 13-án a felek megbeszélést tartottak **(település neve)**-en ahol az alperes tájékoztatta a felperest, hogy a kölcsön visszafizetési kötelezettségének a kft. eszköz eladás nélkül nem tud eleget tenni, mivel a szükséges mértékű kölcsönhöz nem jutott hozzá. Javasolta, hogy a kettőjük közötti nézetkülönbségek rendezése érdekében a felperes vásárolja meg az üzletrészt, melyre felperes kifejezte hajlandóságát az alpereshez 2009. január 17-én címzett levelében, egyúttal indítványozta rendkívüli taggyűlés összehívását ügyvezető választás napirenddel, melynek az alperes nem tett eleget. A felperes 2009. január 22-én kelt levelében kifejezte tiltakozását a cég megszüntetése ellen, és kérte a kft. könyveinek független könyvvizsgálatát, ismét eredménytelenül.

A **P... cég** 2009. február 5-én fizetési meghagyás kibocsátását kérte a **T... Kft.-vel** szemben a Bács-Kiskun Megyei Bíróságon az elismert kölcsöntartozással összefüggésben.

(személy neve), a **T... Kft.** hitelezője a 2009. január 14-i lejáratú, 282.000,-Ft összegű számlatartozás kiegyenlítésének elmaradása miatt 2009. február 18-án felszámolási kérelmet nyújtott be a Bács-Kiskun Megyei Bírósághoz. Az alperes a bíróság felhívására 2009. március 10. napján elismerte a kérelemben foglaltakat, a tartozás kiegyenlítésére haladékat nem kért. Az elsőfokú bíróság 2009. március 16. napján kelt Fpk.03-09-000200/4. számú végzésével a fizetéseképtelenséget megállapította és a felszámolást elrendelte. Az alperes a 2009. március 20. napján kelt levelében a felszámolást elrendelő végzés elleni fellebbezési jogáról lemondott és kérte a felszámolás „tényleges, soron kívüli” megindítását.

A felperes a 2008. végén, 2009. elején folytatott levelezés során felajánlotta az alperesnek, hogy üzletrészt megvásárolja, ennek érdekében kérte a cég üzleti értékeinek felméréséhez szükséges könyvelési anyagok rendelkezésére bocsátását. A cég megszüntetésétől elzárkózott. Javasolta azt is, hogy ő vagy más személy vegye át a **T... Kft.** ügyvezetését az alperestől. Az alperes ezt elhárította, de ígéretet tett a készletek értékesítéséből a tartozás kiegyenlítésére. A kölcsönadó 2009. január 30-án kérte az alperest, hogy az akkor a cég számláján lévő mintegy 140.000.- eurót utalja át a részére.

A **T... Kft.** felszámolás előtti, tevékenységét lezáró mérlegének adatai szerint a mérleg főösszege 2009. április 1-jén 144.867.000,-Ft volt, melyből 75.814.000,-Ft (aktívum) a cég saját tőkéje, és 69.053.000,-Ft (passzívum) a cég kötelezettsége volt. A mérleg eszköz oldalán befektetett eszközökként 72.388.000,-Ft, míg pénzeszközként 41.831.000,-Ft került feltüntetésre.

A megyei bíróság 2010. augusztus 24. napján a felszámolási eljárást befejezetté

Gf.III.30.002/2014/3. szám

nyilvánította, a T... Kft.-t megszüntette. Az adós vagyonát felosztva valamennyi, a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett hitelező teljes követelése kielégítést nyert, ezen felül a felperes tagsági jogviszonya - 50 %-os részesedése - alapján 855.000,-Ft készpénzhez és 904.630,- Ft összegű követeléshez jutott.

A felperes módosított keresetében kártérítés címén 37.107.000,-Ft tőke és ennek 2010. augusztus 24. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatai, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A Ptk. 339. § (1) bekezdésére és a Gt. 30. § (6) bekezdésére hivatkozással az alperes károkozó magatartását abban jelölte meg, hogy a T... Kft. számláján meglévő készpénz ellenére **(személy neve)** követelését nem fizette meg, és ezáltal a cég felszámolás alá került. A felszámolást elrendelő végzés elleni fellebbezési jogáról lemondott, a felszámolási eljárás alatt a felszámoló által egyezségkötés reményében összehívott taggyűlésen nem jelent meg. A kár mértékét a T... Kft. felszámolás előtti, tevékenységét lezáró mérlegében feltüntetett befektetett eszközök értékének 50%-ában jelölte meg. Álláspontja szerint, amennyiben nem kerül felszámolás alá a cég, ilyen értékű vagyonnal rendelkezne. A kárt az alperes, mint ügyvezető okozta, mivel a taggyűlés felhatalmazása nélkül nem járhatott volna el a felszámolás elrendelése ügyében. Az okszerű gazdálkodás követelményének megfelelő döntés az lett volna, ha a felszámolást elrendelő határozat alapjául szolgáló tartozást haladéktalanul kiegyenlíti, valójában azonban arról sem értesítette, hogy felszámolási eljárás indult a társasággal szemben.

Az alperes felesége, leánya és veje a T... Kft. székhelyével azonos székhelyű és nagyobb részben azonos tevékenységi körrel rendelkező céget alapított, melynek tagjai létesítéskor még a T... Kft. alkalmazottai voltak. Nyilvánvaló, hogy az új cég megalapítása a T... cég működését és érdekét jelentősen sértette, ugyanakkor az alperes nem járt el felhívása ellenére sem a B... Kft.-vel szemben, emiatt törvényességi felügyeleti eljárást is kezdeményezett a cégbírószágon.

Az alperes nem adott számára információt, nem biztosított lehetőséget az iratbetekintésre és arra sem, hogy a cég gazdasági helyzetét szakértővel felértékelhesse.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a T... Kft. által Magyarországon forgalmazott tápszert mindig a felperes **(nemzet megnevezése)** cége vásárolta meg és számlázta át. A cég a felszámolásig nyereségesen működött, azonban a nyereséget osztalék kifizetésére vagy beruházásra fordították, így a felperes felesége által nyújtott kölcsön visszafizetésére nem került sor, de annak fedezete mindvégig rendelkezésre állt. Amikor nála rosszindulatú daganatot diagnosztizáltak, a felperes kihasználta súlyos megbetegedéséből adódó lélektani helyzetét, és olyan előre legépelt megállapodást íratott vele alá, amelyben vállalta a cég nevében a kölcsön 2008. december 31-ig történő visszafizetését. A felperes jól tudta, hogy ennyi idő alatt ezt az összeget képtelenség visszafizetni, mivel a cég tőkéje javarészt árukészletben és tárgyi eszközökben állt. A kereskedelmi

tevékenység további folytatásához ugyanakkor újabb készlet vásárlásokra volt szükség, melynek finanszírozási igénye lehetetlenné tette a kölcsön azonnali visszafizetését. Álláspontja szerint a kártérítési felelősség egyik előfeltétele sem áll fenn vele szemben. Valójában a Gt. 30. § (2) bekezdése szerint járt el, amikor megkülönböztetés nélkül megtagadta a cég összes tartozásának a kifizetését, így egyebek mellett saját munkabérének a kiegyenlítését is. A közös cég felszámolásához vezető helyzetet maga a felperes idézte elő saját felróható magatartásával. A felperes a felszámolás során a társasági vagyon csaknem 100%-ához hozzájutott: házastársa a felszámolási vagyonból megkapott 57.673.068,-Ft tőkét, illetve 7.855.918,-Ft kamatot, cége, mint hitelező az A... GmbH. 4.048.432,-Ft tőkéhez és 498.568,-Ft kamathoz jutott hozzá. Így a felperesnek tényleges kára nem merült fel, a felszámoló a hitelezői igények kielégítése után fennmaradt vagyont egyenlő arányban osztotta fel a peres felek között.

Az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítéletét a fellebbezés folytán másodfokon eljárt Szegedi Ítéltábla a 2011. október 28. napján kelt Gf.I.30.346/2011/4. számú végzésével hatályon kívül helyezte. Megállapította, hogy a felperesnek 1.500.000,-Ft, az alperesnek 600.000,-Ft másodfokú eljárási költsége merült fel. Az ítélet indokolásában kiemelte, a cég saját tőkéjéhez képest jelentéktelen, 282.000,-Ft-os követelés ki nem fizetésével az alperes maga idézte elő a társaság felszámolását. Az ítéltábla nem fogadta el az alperes magyarázatát arra, miért ellenezte és gátolta a felszámolás alatti egyezség létrehozását. Kiemelte, hogy az ügyvezető jogait jóhiszeműen és tisztességesen köteles gyakorolni, hatáskörét, hatalmát nem használhatja fel a maga hasznára, nem helyezheti személyes érdekét a társaság céljai elé. Az alperes nem tájékoztatta a felperest arról sem, hogy közeli hozzátartozói megtévesztésig hasonló elnevezéssel, részben azonos tevékenységi körrel, ugyanazon a székhelyen egy másik társaságot alapítottak, sértve ezzel az Mtv. 191. § (2) bekezdését. A megismételt eljárásra az ítéltábla előírta felszámolási ügyekben jártas könyvszakértő kirendelését azzal, állapítsa meg a szakértő, milyen vagyonnal rendelkezett a kft. 2009. év elején, ehhez képest mi történt ezzel a felszámolási eljárásban, illetve adjon választ arra is, milyen eredménnyel járt volna, ha végelszámolást folytatnak a cég ellen, milyen maradvány mutatkozott volna, amire a tagok igényt tarthatnak, legyen figyelemmel arra is, milyen költség merült fel többletként a felszámolási eljárásban.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 2.497.866,-Ft-ot, és ezen összegnek 2010. augusztus 24. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, fizessen meg az alperesnek 2.761.578,-Ft perköltséget. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság több szakértőt rendelt ki. **(szakértő 4.személyneve)** igazságügyi könyvszakértő megállapította, hogy a tárgyi eszközök tényleges forgalmi értéke a tevékenységet lezáró mérlegben kimutatott értékéhez képest a felszámolási eljárás kezdő időpontjában 42.418.295,-Ft-tal alacsonyabb volt. A felszámolási eljárás során elért érvényesített eladási ár 27.471.600,-Ft volt, amely az előbbieken meghatározott piaci forgalmi értéknél 8%-kal, 2.497.806,-Ft-tal alacsonyabb volt, ennyi összeggel kevesebért kerültek eladásra a tárgyi eszközök, azok számított

forgalmi értékéhez képest. A 2.853.584,-Ft könyv szerinti értékű árukészlet valójában a felszámolási eljárásban értékesíthetetlen volt, mivel a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal lejárt szavatosságuk miatt azokat zárta. A felszámolási eljárás során a követelések nagy része behajthatatlan volt, a 9.961.180,-Ft belföldi vevőkövetelésből csak 6.757.440,-Ft realizálódott. A felszámolási eljárásban a záró pénzkészlet összességében 27.261.113,-Ft-tal növekedett, azonban a tevékenységet lezáró mérlegben kimutatott 144.867.000,-Ft könyv szerinti vagyonhoz képest csak 62.679.000,-Ft volt realizálható a felszámolási eljárás során. A szakértő rögzítette, végelszámolás során vélhetően elkerülhető lett volna a kényszer-értékesítés, feltehetően piaci értéken lehetett volna eladni a tárgyi eszközöket. Munkabér és járulék költségek a végelszámolás során is felmerülnek, és vagyonértékelésre is szükség lett volna. Ezen túlmenően energia-, bank-, nyomtatvány-, irodaszer- és egyéb költségek is felmerültek volna, illetve hirdetésre is szükség volt. A szakértő a végelszámolási eljárásban az iratrendezés, őrzés költségeként felmerült 1.119.950,-Ft-ot, valamint a felszámoló 1.930.169,-Ft díját olyannak tekintette, amely a végelszámolás során nem merült volna fel, mivel az iratrendezést, iratőrzést valamelyik fél ingyenesen is elvállalhatta volna, illetve valamelyik tag ingyenesen is elvégezhette volna a végelszámoló feladatát.

A vélelmezett, könyvszakértői módszerekkel nem alátámasztható elmaradt árbevétel és többletköltség összesen 5.547.985,-Ft volt. A szakértő azt is rögzítette, amennyiben a felperes vételárként a kötelezettségekkel csökkentett összegek reá eső részének megfelelő összegéért, azaz 37.907.000,-Ft-ért vásárolja meg az alperes üzletrészét, úgy jóval a cég piaci forgalmi értéke felett jutott volna az üzletrészhez, mivel a T... Kft. üzletrészének piaci forgalmi értéke a perbeli időszakban ennél lényegesen alacsonyabb volt.

(szakértő személyneve) igazságügyi könyvszakértő álláspontja szerint a felszámolási eljárásban felmerült 7.931.089,-Ft felszámolási költség nagyságrendje életszerű, elfogadható, ugyanakkor a vagyonőrzés, védelem és az iratanyag rendezésének, őrzésének költségeit a felperes a felszámolási eljárásban nem vitatta, így azt elfogadottnak kell tekinteni. Utalt arra, hogy a felszámolási eljárás időszakában az ingatlanpiac a világgazdasági válságra figyelemmel beszűkült, csak 50-60 %-kal olcsóbban lehetett az ingatlanokat értékesíteni. A számviteli nyilvántartásban meghatározott értékek csak a legritkább esetben egyeznek meg a tárgyi eszközök valós piaci forgalmi értékével, a kimutatható értékkülönbség elszámolása a nyilvántartás szerint veszteség ugyan, de ez nem jelent automatikusan kárt is. A szakértő utalt arra is, valós piaci áron történt meg a T... Kft. ingatlanának értékesítése, melyet a hitelezők, illetve a felperes sem kifogásoltak. Ítéletének indokolásában az alperes kárfelelősségének vizsgálatakor abból indult ki, a Ptk. általános szabályai szerint a kártérítési felelősség megállapításához négy szükségképpen feltétel kell: a kár, a károkozó jogellenes magatartása, a jogellenes magatartás és a kár közötti okozati összefüggés, valamint a felróhatóság a károkozó részéről. A megismételt eljárásban az alperes hivatkozott arra, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható; ennek körében igazolta, hogy

megpróbált más forrásból hitelt szerezni a kft. működőképessége fenntartása érdekében, de ez nem járt eredménnyel. További bizonyítékot a felróhatósága hiányára nézve

azonban nem tudott megjelölni. A felek közötti 2009. januári levelezések nem támasztották alá az alperes azon védekezését, mely szerint kifejezetten a kölcsönt nyújtó fél döntésén alapult a szerződés felmondása, és ezt követően a kölcsön további biztosítására már nem adott lehetőséget a kölcsönadó. Valójában az alperesnek a megismételt személyes meghallgatásakor tett előadásai megerősítették az ítéltábla azon megállapítását, hogy személyes érdekeit helyezte a társasági érdekek elé, amikor a felperessel kialakult konfliktus során a további tárgyalásoktól elzárkózott, és tulajdonképpen egymaga döntött a cég megszüntetésének kérdésében. Az alperes előadásával szemben ugyanakkor a felperes bizonyította, hogy ajánlatot tett az alperesnek az üzletrész megvásárlására, ehhez pedig alappal és jogszerűen tartott igényt könyvvizsgálatra. Valójában az alperes érdeke is az lett volna, hogy az üzletrész forgalmi értéke reálisan kerüljön meghatározásra, amennyiben az értékesítést komolyan gondolta.

Az alperes családtagjai 2008. szeptemberben megalapították a **B... Kft.-t** a **T... Kft.-hez** hasonló tevékenységi körrel, az alperes által is elismerten az együttműködés megszakadásának esetére. A kölcsön felmondását követően az alperesnek már nem állt érdekében a **T... kft.** működtetése, a felperes további együttműködésre vonatkozó ajánlatait pedig rendre elhárította. Az elsőfokú bíróság utalt arra, az ítéltábla végzésében foglalt megállapítások ebben a vonatkozásban is kötik a bíróságot és a feleket.

A felperes módosított keresetében a kár mértékét az általa felkért **(szakértő 2.személyneve)** igazságügyi könyvszakértő szakvéleményére hivatkozva a felszámolási nyitómérleg adataira alapítottnan (74.214.000,-Ft tárgyi eszköz) a vagyronvesztés fele összegében, 37.107.000,-Ft-ban jelölte meg.

A vagyronvesztés mértékének megállapításához az elsőfokú bíróság igazságügyi szakértőket rendelt ki. Azt vizsgálta, hogy a **T... kft.** vagyonának könyv szerinti értékéhez képest az egyes vagyonelemek ténylegesen milyen piaci értékűek voltak a felszámolási eljárásban történt értékesítésük idején, és ehhez képest a „kényszer- értékesítéssel” milyen veszteség érte az adóst.

A bíróság ítéletének indokolásában részletesen elemezte az egyes szakértők által megállapítottakat. Azokat összevetve és értékelve a kár összegének megállapítása során a felperes által felkért **(szakértő 2.személyneve)** igazságügyi könyvszakértő, **(szakértő 3.személyneve)** igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő magánszakvéleményét, valamint az utolsó tárgyaláson előterjesztett újabb felperesi magánszakértői szakvéleményben foglaltakat nem fogadta el.

A **T... kft.** vagyona könyv szerinti értékének meghatározásakor az ítéltábla iránymutatásának megfelelően a tevékenységet lezáró mérlegben meghatározott összegeket vette alapul, ellentétben a felperes által felkért magánszakértő szakvéleményében megjelölt 2008. december 31-i értékekkel.

A **T... Kft.** legjelentősebb vagyontárgyának, a **(település 2.neve, dűlő neve, házszám)** alatti raktár-telephely ingatlanának forgalmi értékét több szakértő is vizsgálta. Az elsőfokú bíróság **(szakértő 5.személyneve)** igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő szakvéleményét fogadta el ítéltáblájának alapjául, amelyet **(szakértő 6.személyneve)** szakértő

véleménye is megerősített. Mindkét perbeli szakértő valós piaci összehasonlító adatok módszerével végezte el az értébecslést, míg a felperes által felkért **(szakértő 3.személyneve)** igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő a beszerzési értéket vette alapul és az alapján költségalapú értékmegállapítást tett, ezt a módszert előtervezésnél használják. A felperes azon érvelését, miszerint az alperes a hitelkérelmében maga is 60.000.000,-Ft-ra tette az ingatlan értékét, a bíróság a szakértői vélemények ismeretében a felperes javára értékelni nem tudta, mivel az alperesnek nyilvánvaló érdeke fűződött a könyv szerinti értékhez is igazodó, de a tényleges piaci értéket meghaladó összeg megjelölésére, amelynek irreális voltát mutatja a hitelkérelem elutasítása is.

A bíróság **(szakértő 7.személyneve)** műszaki- és **(szakértő 8.személyneve)** ingó igazságügyi szakértők szakvéleményét elfogadva határozta meg a T... kft. gépjárműveinek és ingóságainak forgalmi értékét.

(szakértő 4.személyneve) és **(szakértő személyneve)** igazságügyi könyvszakértők szakvéleményei összevetéséből megállapította, hogy a tárgyi eszközök könyv szerinti értékéhez képest a tényleges piaci értékük 42.418.295,- Ft volt, ehhez az összeghez képest a felszámolás alatti értékesítésük eredményeként realizált vételár 2.497.866,-Ft -tal alacsonyabb. A T... Kft.**(település 2.neve, dűlő neve, házszám)** alatti raktártelephelyének forgalmi értékét **(szakértő 5.személyneve)** nettó 21.600.000,-Ft-ban határozta meg, melyhez képest a felszámolási eljárásban többszöri pályázatás eredményeként elért nettó 19.500.000,-Ft értékesítési ár reálisnak tekinthető. A gépjárművek a szakértők által meghatározott piaci forgalmi érték felett 154.800,-Ft-tal, míg az ingóságok az előbbiek szerinti piaci forgalmi érték alatt 552.666,-Ft-tal kerültek értékesítésre. A 2.853.584,- Ft könyv szerinti értékű árukészlet értékesítését - lejárt szavatossági idő miatt - a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal nem engedélyezte, így annak nem volt forgalmi értéke. A 9.961.180,- Ft könyv szerinti értékű vevőkövetelésből 6.757.440,- Ft realizálódott, ennek kapcsán a szakértők nem állapítottak meg a forgalmi értékhez képest „értékesítési” (behajtási) veszteséget.

Az elsőfokú bíróság az ingatlan értékesítése során jelentkező 2.100.000,-Ft árkülönbség figyelembevételével összesen 2.497.866,-Ft-ban határozta meg a kényszerértékesítésből származó veszteséget. Erre irányuló kereseti kérelem hiányában nem vizsgálta az elmaradt árbevétel összegét, mivel e körben a felperes csak jogfenntartó nyilatkozatot tett. Ugyancsak nem értékelte a **(szakértő 2.személyneve)** szakvéleményében külön tételként szerepeltetett 6.327.000,-Ft-ot, mint a kölcsönszerződés alapján kezdeményezett fizetési meghagyás és abból alakult peres eljárás költségét, illetve a késedelmi kamat felperesre jutó fele összegét, mivel a felperes pontosított keresete sem tartalmazott e vonatkozásban követelést.

Az elsőfokú bíróság utalt **(felszámolóbiztos személyneve)** felszámolóbiztos azon előadására is, amely szerint a felperes a felszámolási eljárás során az értékesítéssel kapcsolatban kifogással nem élt, noha megvolt a joga az iratbetekintésre, amellyel élt is.

(szakértő 4.személyneve) a felszámolási eljárásban felmerült 1.930.169,-Ft felszámolói díjat és az 1.119.950,-Ft iratrendezési, iratörzési díjat olyan többletköltségnek

tekintette, amely a végelszámolás során nem merült volna fel, ezzel szemben az elsőfokú bíróság **(szakértő személyneve)** könyvszakértő véleményével értett egyet, mivel a felek közötti elmérgesedett helyzetben nem volt esély végelszámolási eljárás megindítására.

Utalt a Gt. szabályaira (165. § (1) bekezdés), amely szerint a taggyűlésnek legalább 3/4-es szótöbbséggel hozott határozata szükséges a társaság megszűnésének elhatározásához, jelen esetben azonban a felek 50-50 %-os szavazati joggal rendelkeztek, így ilyen határozat meghozatalára nem lett volna lehetőség. A bíróság álláspontja szerint a végelszámolási eljárás során nem valószínű, hogy valamely tag önként, ingyen vállalta volna az iratok őrzését vagy a végelszámolói feladatokat ellátását, illetve az ingatlan őrzését maga a felperes kérte. Minthogy **(szakértő 4.személyneve)** és **(szakértő személyneve)** szakértők véleménye a további kérdésekben (értébecslés, őrzési költség) fedte egymást, az elsőfokú bíróság kizárólag a 2.497.866,-Ft összegben találta megalapozottnak a felperes keresetét. A perköltség viselését a pernyertesség arányában (7% - 93%) határozta meg.

Az ítélettel szemben mindkét fél fellebbezést nyújtott be.

A felperes fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását. Kiemelte, mindig ragaszkodott ahhoz, hogy a cég működése fennmaradjon, mindent megtett annak érdekében, hogy egyezsége jusson az alperessel. Ha az alperes úgy járt volna el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, akkor megvásárolhatta volna az alperes üzletrészt. A cég felosztása esetén nem következett volna be vagyonszerzés. Ha végelszámolás történik, úgy hosszabb idő állt volna rendelkezésre az eszközök értékesítésére, így arra is lehetőség lett volna, hogy a reális, könyv szerinti értéken kerüljön eladásra az ingatlan, illetve a többi vagyontárgy. A cég tovább is működhetett volna, így a 3 év alatt elért eredmény a felek között megosztásra kerül. Nem feltétlenül szükséges a vagyon értékesítése sem, azt a felek természetben is megoszthatták volna, ilyen jellegű vagyonszerzés sem következett volna be. **(szakértő 2.személyneve)** szakértő meg nem cáfolta szakvéleményéből megállapítható, hogy 15.130.000,-Ft volt az elmaradt működésből származó vagyonszerzés, ami szintén kár. Mivel készen állt arra, hogy az alperes tulajdonrészét megvásárolja és ehhez a könyv szerinti értéket kívánta figyelembe venni, álláspontja szerint a vagyonszerzés megállapításakor is a könyv szerinti érték az irányadó. A többi szakértő által megállapított összegek lényegében csak fikciók, egyetlen konkrét adat az ügyben a könyv szerinti érték.

Álláspontja szerint a végelszámolás során a bruttó munkabérek, adókon és járulékokon túlmenően semmilyen költség nem merült fel, az elsőfokú ítélet ezzel ellentétes megállapítása minden alapot nélkülöz. Nem fogadta el azt sem, hogy a vagyonszerzés, védelem költsége nem merült fel kárként, azért mert azt ő is kérte. Ténylegesen azért kért vagyonszerzést, mert a felszámolás alatt az alperesnél is maradtak az ingatlanhoz tartozó kulcsok és iratok. A **B...** Kft. is használta az ingatlant raktárként, ennek során a **T...** Kft. ott tárolt termékeit eltulajdonította és a saját javára értékesítette. Lényegében tehát az alperes magatartására visszavezethetően kellett kérni az őrzést, ezért az ebből eredő kár megtérítésére is az alperes köteles. A többi, a felszámolás során felmerült felszámolási költséget sem fogadta el, így a vagyonértékelést, az adó- és értékbizonyítványt, a közjegyzői díjat,

a pályázati közzétételi díjat, a fordítást, az iratanyag rendezést, -őrzést, melyet ő önként vállalt volna, a felszámolói díjat, a regisztrációs díjat, illetve az ezzel kapcsolatos irodaszereket. Nem merült volna fel a készletek értékvesztése sem, hiszen ha működik a cég, akkor a készletek értékesítésre kerülhetnek volna. Ha az alperes nem várja meg, hogy a **P...** cég pert indítson követelése érvényesítésére, a perrel kapcsolatos költségek sem merültek volna fel, így az ebből adódó vagyonszerzés sem lett volna kár. Az ingatlan vonatkozásában vitatta az elsőfokú bíróság megállapítását. Véleménye szerint nagyon jelentős tény, hogy maga az alperes is 60.000.000,-Ft-ban határozta meg az ingatlan értékét, amikor 2008. végén a kölcsönigénylés ügyében járt el. A szakértői vélemények 2010. januári forgalmi értékeket adnak meg, ami nyilvánvalóan nem irányadó a felszámolás kezdő időpontjához képest. Felhívta a figyelmet arra, hogy az ingatlant jelenleg birtokló cég azt továbbra is ipari célra használja, kibővítette, jelentős építkezést végez, tehát nyilvánvaló, hogy az ingatlan megfelelő ipari célra hasznosítható. A szakértők által megjelölt összehasonlító adatokat nem fogadta el, mivel azok elméleti, mezőgazdasági forgalmi értékekből indultak ki. Véleménye szerint a piaci összehasonlító adatok elemzésén alapuló értékelés, a hozamszámításon alapuló értékelés, illetve költségalapú értékelés közül az utóbbi kettőt lehetett volna alkalmazni, mely módszerek alapján való számítás a **(szakértő 3.személyneve)** szakértő által meghatározott 42.000.000,-Ft-os értéket eredményezte volna. Elfogadhatatlan, hogy az ingatlan néhány hónap alatt értékének 2/3-át veszítette el a piaci viszonyok miatt. A **(szakértő 2.személyneve)** szakértő által hivatkozott adatokat ugyanakkor könyvvizsgáló is auditálta. Ha valóban ilyen mértékű lett volna az értékcsökkenése az ingatlannak, akkor már a könyvvizsgáló módosította volna az értéket. Utalt arra, hogy bár 37.107.000,-Ft kárösszeg megtérítésére tart igényt, ez nem jelenti azt, hogy ne kérte volna vizsgálni a felszámolás miatt elmaradt működésből való vagyonszerzést, illetve a 2008. december 31-i állapotot követően bekövetkezett vagyonszerzést. Valójában a 37.107.000,-Ft kár érvényesítésén felüli összeggel kapcsolatban jogfenntartó nyilatkozatot tett, a bíróságnak ezért a kárigény határáig a különböző vagyonszerzéseket is vizsgálnia kellett volna. A bíróság tévedett a perköltség meghatározásánál, annak számítási módját és összegszerűségét sem fogadta el.

Az alperes fellebbezése az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatására, a kereset elutasítására, másodlagosan a marasztalás összegének 50%-kal történő leszállítására irányult. Álláspontja szerint a felszámolás eljárás lefolytatása során úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, magatartásával nem okozott kárt a cégnek, ennek bizonyítása a perben megfelelően megtörtént. Az okirati bizonyítékokat ugyanakkor az elsőfokú bíróság nem kellő súllyal értékelte, így nem okszerű következtetésre jutott. A becsült és a realizált ár közötti különbség nem képezhet kártérítési alapot, mert az a piaci alkufolyamatba belefér, és arra neki nem volt ráhatása. Kiemelte, hogy amennyiben kárfelelőssége mégis megállapítható 2.497.806,-Ft összeg erejéig, úgy ennek lényegében a fele az, amely a felperest

megilleti, hiszen a gazdasági társaságban két 50%-os tulajdoni hányaddal rendelkező tulajdonostárs volt, így ha ennyi kár keletkezett, annak a fele az ő terhére esik. Arra hivatkozott, a felperes magánszámlájára utalt 7.000.000,-Ft körüli összeget, amely egyértelműen a felperes tulajdonába került. Ezt az összeget sem hagyhatja figyelmen kívül

a felperes az elszámoláskor.

A felperes személyesen előterjesztett fellebbezés kiegészítésében jogszabálysértőnek tekintette az elsőfokú bíróság ítéletét, mivel a szakértőknek azt kellett volna feladatuk szabni, állapítsák meg, milyen vagyonnal rendelkezett a T... Kft. 2009. év elején, ehhez képest mi történt ezzel a vagyonnal. A szakértői kirendelés ugyanakkor nem tért ki a „számlahamisítás” és annak a 2008. évi beszámolóban jelentkező következményének vizsgálatára. A felszámoló által kimutatott költséget az elsőfokú bíróság felülvizsgálat nélkül elfogadta, noha **(szakértő személyneve)** igazságügyi könyvszakértő is utalt arra, hogy teljes körűen nem állapítható meg, mi történt a kft. vagyonával a felszámolási eljárás alatt. A szakvélemények nem vizsgálták a felszámolási eljárás során az okszerű gazdálkodással ellentétes intézkedésekkel okozott veszteségeket, úgy szintén a felszámolási eljárásban és a végelszámolásban felmerülő, indokoltan elszámolható egyes költségnemeket sem. A szakértőnek választ kellett volna adnia arra, milyen eredménnyel járt volna, ha végelszámolást folytatnak a cég ellen, így azt, hogy a végelszámolót a taggyűlés választhatta volna meg, azt 3 év alatt kellett volna befejezni, lehetőség lett volna az üzleti tevékenység tovább folytatására, a végelszámoló jogosult lett volna a tisztességtelen versenyszabályainak betartása végett intézkedést tenni, fellépni a B... Kft.-vel, szemben, illetve meg lehetett volna határozni a tényleges vagyonértéket, figyelembe véve a cég utolsó 7 évi gazdálkodási eredményét.

Végül megjegyezte, az elsőfokú eljárásban meghallgatott, **(tanú neve)**, **(tanú 2.neve)** nem tekinthető elfogulatlan személynek, mivel ők a T... Kft. piaci versenytársának tekinthető B... Kft. tagjai, tanúvallomásukat ezért a bizonyítékok köréből ki kellett volna zárni.

A felperes fellebbezése kis részben alapos, az alperes fellebbezése alaptalan.

A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 30. § (2) bekezdése értelmében a vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal - és ha e törvény kivételt nem tesz -, a gazdaság társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. A vezető tisztségviselők a polgári jog általános szabályai szerint felelnek a gazdasági társasággal szemben, a jogszabályok, a társasági szerződés, illetve a gazdasági társaság legfőbb szerve által hozott határozatok, illetve ügyvezetési kötelezettségeik felróható megszegésével a társaságnak okozott károkért.

A Gt. 30. § (6) bekezdése értelmében a gazdasági társaság jogutód nélkül való megszűnése után a vezető tisztségviselőkkel szembeni kártérítési igényt - a jogerős cégbírósi törléstől számított 1 éves jogvesztő határidőn belül - a társaság cégbírósi törlésének időpontjában tagsági jogviszonyban álló tagok (részvényesek) érvényesíthetik. Ha a tag (részvényes) felelőssége a gazdasági

-11-

Gf.III.30.002/2014/3. szám

társaság kötelezettségeiért a társaság fennállása alatt korlátozott volt, a kártérítési igényt a tag (részvényes) társaság megszűnésekor felosztott vagyonból az őt megillető rész arányában érvényesítheti.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése értelmében, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt

megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A felperes keresetében a Gt. 30. § (6) bekezdés, valamint a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján a T... Kft. cégjegyzékből való törlését követő 1 éves jogvesztő határidőn belül a gazdasági társaságot az ügyvezetővel szemben megillető kártérítési igényt érvényesítette, törvényi engedményesként, részesedésének megfelelően 50%-os arányban.

Miután az ügyben az ítéltábla korábban nem hozott közbenső ítéletet, a kereset jogalapjának jogerős elbírálása nem történt meg, ezért a felperes hivatkozásával szemben a hatályon kívül helyező végzésben e tárgyban kifejtettek ítélt dolgot nem jelentettek. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésben előírt bizonyítást lefolytatta, az alperes kártérítési felelősségének jogalapja körében megalapozott érdemi határozatot hozott.

A perbeli esetben az alperes egy - a cég saját tőkéjéhez képest - jelentéktelen, 282.000,- Ft-os követelést nem fizetett ki, ez idézte elő a cég felszámolását. Az ügyvezető nem hívott össze taggyűlést, a felperest - a társaság másik tagját - a felszámolási kérelemről sem tájékoztatta, önhatalmúlag nem fizette ki az egyébként rendelkezésre álló pénzüsszeget, nem élt a végzés elleni fellebbezési jogával, nem tett semmit a felszámolás elkerülése érdekében, mely eljárás a társaság érdekeit szem előtt tartva elfogadhatatlan.

Az alperes jogellenes magatartása abban áll, hogy bár a felperessel, a társaság másik tagjával folytatott levelezésből kitűnően maga is végelszámolás útján kívánta megszüntetni a társaságot, az ehhez szükséges intézkedéseket nem tette meg, ehelyett tevőlegesen közreműködött abban, hogy a cég felszámolási eljárás eredményeként szűnjön meg, beszüntette a cég tevékenységét, lehetőséget biztosított arra, hogy a cég eddigi székhelyén, megtévesztésig hasonló elnevezéssel részben azonos tevékenységi körrel egy másik társaság működhessen, ezzel családja vállalkozásának érdekeit vette figyelembe.

A fizetéseképtelenséget megállapító végzés kézhezvételét követően az alperes kifejezetten kérte a bíróságot a felszámolási eljárás tényleges, minél hamarabbi megkezdésére, ezzel ahhoz hasonló helyzetet teremtett, mintha a cég maga kezdeményezte volna a felszámolását; erre az alperesnek valójában azért nem volt jogi lehetősége, mert a taggyűlés jóváhagyását beszerezni ehhez nem tudta.

Jogellenes az ügyvezető magatartása, ha a társaság végelszámolás útján történő megszüntetéséhez szükséges intézkedést elmulasztja, és ehelyett tevőlegesen közreműködik abban, hogy a cég felszámolási eljárás eredményeként szűnjön meg, amelynek következtében a cég vagyonát kedvezőtlenebb körülmények között lehet értékesíteni (BDT 2012/10/174.).

Mivel a felperes a Gt. 30. § (6) bekezdése szerint a társaságot megillető kárigényt érvényesítette, érvényesíthette, a továbbiakban a társaság kárát kellett meghatározni. A kár amiatt keletkezett, mert az alperes megfosztotta a társaságot annak esélyétől, hogy végelszámolási eljárás keretében, és hosszabb idő alatt folyó eljárás során történjen meg a jogutód nélküli megszűnése, a végelszámolásig, illetve a végelszámolás alatt, a meglévő készletek felhasználásával a társaság tovább működjön, a meglévő vagyontárgyait magasabb áron értékesítse, eredményesebben történjen meg a vagyon értékesítése.

Az alperes, mint a társaság ügyvezetője elkészítette a tevékenységet záró mérleget 2009. április 1. napjára vonatkozóan, ennek adatai szerint a mérleg főösszege 144.867.000,-Ft volt, melyből a társaság befektetett eszközeinek értéke 72.388.000,-Ft, a saját tőkéje 75.814.000,-Ft, pénzeszköze pedig 41.831.000,-Ft, a kötelezettsége 69.053.000,-Ft.

A perbeli szakértői vélemények alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a tárgyi eszközök forgalmi értéke 42.418.295,-Ft-tal alacsonyabb a tevékenységet lezáró mérlegben kimutatott könyv szerinti értéknél, ez a különbség olyan lényeges, hogy a forgalmi viszonyok ilyen drasztikus változása esetén egy társaságnak mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy vagyontárgyai értékesítése esetén a lehető legmagasabb ellenértéket, vételárat realizálja.

Az alperest egyfelől ezzel kapcsolatban terheli mulasztás, hiszen a végelszámolási eljárás akár 3 évig is tarthatott volna, ez megnövelte volna annak esélyét, hogy magasabb áron történjen meg az értékesítés, másrészt a tevékenység lehetséges ideig történő továbbfolytatása azzal járt volna, hogy az árukészletet is felhasználják, nem történik meg, hogy annak szavatossága lejár, és azt a felszámolás alatt a felszámoló kénytelen megsemmisíteni. Figyelemmel arra, hogy az alperes egyedül, és önhatalmúlag döntött a gazdasági társaság tevékenységének beszüntetéséről, ennek minden következményét neki kell viselnie. Ebbe a körbe tartozik az is, hogy az árukészlet megromlott, és a társaságot emiatt 2.853.584,-Ft összegű kár érte. Utólag azt már nem lehet megállapítani, hogy végelszámolás esetén mekkora lett volna az elfogadható, szokásos romlás miatti kár összege.

A felperes álláspontjával szemben helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor nem a vagyontárgyak számviteli mérlegben rögzített könyv szerinti értékéből indult ki az ingatlan és ingó vagyontárgyak tekintetében a kár mértékének megállapításakor. A gazdasági társaság mérlegében feltüntetett adatoknak meg kell felelniük a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 14-15. §-ában meghatározott számviteli alapelveknek (a vállalkozás folytatásának elve, a teljesség elve, a valódiság elve, a világosság elve, a következetesség elve, a folytonosság elve, az összemérés elve, az óvatosság elve, a bruttó elszámolás elve, az időbeli elhatárolás elve, a tartalom elsődlegessége a formával szemben elve, a lényegesség elve, a költség-haszon összevetésének elve stb.). Ugyanakkor az is a számviteli törvény rendelkezéseiből következik, hogy a gazdálkodó szervezet már a gazdasági műveletek könyvelésekor (beszerzéskor, aktiváláskor stb.) sem feltétlenül az adott eszköz piaci forgalmi értékét rögzíti a könyvelésben. A kettős könyvelés rendelkezéseinek megfelelően a vagyontárgyakat alapvetően a beszerzési értéken

Gf.III.30.002/2014/3. szám

könyveli le a vállalkozás, függetlenül attól, hogy az a piaci forgalmi értéknél magasabb vagy alacsony áron történt meg. A mérlegben szereplő eszközök és források értékelését az Sztv. 57-59. §-a tartalmazza, a valós értéken történő értékelés lehetőségéről pedig az Sztv. 59/A.-68. §-a rendelkezik. A mérleg összeállításakor az egyes mérlegtételek értékelésének általános szabályait az Sztv. 46. §-a írja elő. A gazdasági társaság

működésének megkezdésekor meg kell határozni, hogy milyen számlarend szerint folytatja könyvelését, illetve milyen módon kíván könyvvézetési kötelezettségének eleget tenni (számviteli politika). Ide tartozik az is, hogy az egyes vagyontárgyak, tárgyi eszközök értékének változását a használat során, illetve az időmúlással bekövetkező értékcsökkenésre figyelemmel milyen módon kívánja bemutatni a könyvelésében, illetve a mérlegben. A készletek avulását, esetleges megromlását, az immateriális javak értékvesztését, az ingatlanok értékcsökkenését, a tárgyi eszközök könyvelésben nyilvántartott értékének a tényleges piaci értékhez való közelítésének bemutatását segíti elő, hogy a vállalkozás a mérleg összeállításakor átértékelheti a vagyont.

Az ítéltábla álláspontja szerint valójában a végelszámolással, a vagyon értékesítésének eredményével kapcsolatos valamennyi bizonytalanság az alperes felróható mulasztására vezethető vissza, hiszen egy olyan általa vezetett gazdasági társaság felszámolását segítette, lényegében „kezdemenyvezte”, melynek vagyona valamennyi kötelezettség kielégítésére elegendő volt, működését folytathatta, a készleteket is felhasználva, a társaság érdekeinek megfelelő végelszámolási eljárást azonban nem kezdemenyvezett. A felperes és házastársa nyilatkozatai ismeretében az alperes számára az nyilvánvaló volt, hogy ők a társaság felszámolását semmiképpen nem kívánják, ennek ellenére gátolta azt is, hogy a felek a felszámolási eljárásban egyezséget kössenek.

A kár összegét befolyásoló tételként merültek fel a felszámolási eljárás költségei, melynek vonatkozásában a könyvszakértők részben eltérő álláspontra helyezkedtek. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az iratrendezés, selejtezés, őrzés költségét a peres felek között megromlott viszonyra figyelemmel nem lehetett volna elkerülni, független szakcég bevonásával kellett megoldani az iratok őrzését is. Hasonló módon a vagyonőrzés költségei sem lettek volna elkerülhetők végelszámolás esetén, látva a felperes ez irányú határozott szándékát. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a felperes bár a felszámolási eljárásban hitelezőként járt el, és a felszámolóbiztos tanúvallomása szerint rendszeresen tájékozódott, több kifogással élt, a felszámolás költségei között a vagyonőrzés költségét nem kifogásolta.

A kár összegének megállapításánál az ítéltábla figyelemmel volt a megromlott árukészlet 2.853.584,-Ft ellenértékére. Az ingatlan- és ingó vagyon értékesítése miatti értékkülönbözet a következő számításon alapul.

Az ingatlan vonatkozásában az ítéltábla abból indult ki, hogy a felszámoló az elkészített értékbecslés adatai alapján bruttó 28.000.000,-Ft-ra hirdette meg az

-14-

ingatlant, ez nettó 22.047.244,-Ft, ehhez képest 19.500.000,-Ft nettó áron történt meg az értékesítés. Az ingók esetében a 10.600.000,-Ft bruttó meghirdetett ár nettó 8.346.456,-Ft-ot jelent, ehelyett 7.971.600,-Ft nettó áron történt meg az értékesítés. Az ingatlan és az ingó értékesítése kapcsán keletkező különbözet 2.922.100,-Ft.

Tekintettel volt az ítéltábla arra is, hogy a felmerült kár összegét a szakértők különböző okokból bizonytalannak tartották, utaltak arra, hogy a végelszámolási eljárás lefolytatása csupán fikció, feltételezés, mivel ez nem történt meg, nem lehet meghatározni, hogy a hivatkozott eljárásban pontosan mi történt volna.

(szakértő 4.személyneve) könyvszakértő felhívta a figyelmet arra is, hogy „könyvszakértői módszerekkel egzakt módon nem számszerűsíthető, hogy milyen eredménnyel járt volna, ha végelszámolást folytatnak a cég ellen, milyen maradvány mutatkozott volna" (100. számú szakértői vélemény 13. oldal).

A könyvszakértő emellett úgy fogalmazott: „Vélhetően a végelszámolás során elkerülhető lett volna a kényszer-értékesítés, feltehetően piaci forgalmi értéken értékesíthetők lettek volna a tárgyi eszközök" (100. számú szakértői 13. oldal 2. bekezdés).

(szakértő személyneve) magánszakértői véleménye 8. oldalán ugyancsak kifejtette, hogy csupán feltételezés, mi történt volna a végelszámolási eljárásban, nincs garancia arra, hogy az ingatlant, illetve az egyéb eszközöket magasabb áron tudták volna értékesíteni. Emellett felhívta a figyelmet arra is, számára kiemelkedően fontos, hogy a felszámolási eljárásban milyen tartalmú értékbecslések születtek, ezek alapján mikor és miként történt meg a vagyoneértékesítés (84. számú szakvélemény).

Tény, hogy utóbb már nem állapítható meg, hogy pontosan mi történt volna, ha az alperes végelszámolási eljárást kezdeményez, a társaság milyen eredményt produkál, a hosszabb ideig tartó végelszámolás során milyen eredménnyel sikerült volna a vagyontárgyakat értékesíteni, az azonban gyakorlati tapasztalat, hogy a felszámolási kényszer-értékesítés során a minimális alsó határértéken kelnek el a vagyontárgyak, mert a vevők kívánnak, és a számukra lehető legkedvezőbb áron szerzik meg a vagyontárgyakat. Ehhez képest a hosszabb ideig tartó végelszámolási eljárás során, más hirdetési lehetőségeket is felhasználva (nem csupán a Céglőzönyben közzétett hirdetményt), mindenképpen nagyobb lett volna az esélye annak, hogy az adós vagyontárgyait magasabb áron értékesítik, még a válság időszakában is.

A Ptk. 359. § (1) bekezdése értelmében, amennyiben a kár mértéke akár csak részben pontosan nem számítható ki, a bíróság a kárért felelős személyt olyan összegű kártérítés megfizetésére kötelezheti, amely a károsult teljes anyagi kárpótlására alkalmas. Ezzel az anyagi jogi rendelkezéssel áll összhangban a Pp. 206. § (3) bekezdése, amely úgy rendelkezik, hogy a bíróság a kártérítés vagy egyéb követelés összegét - ha az szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján egzakt módon meg nem állapítható - a per összes körülményének mérlegelésével, belátása szerint határozza meg. Az előbbiek egybevetéséből az következik, általános kártérítés alkalmazása akkor indokolt, ha a kár bekövetkezte bizonyított, annak mértéke azonban valamilyen okból bizonytalan, egzakt módon, így könyvszakértői

Gf.III.30.002/2014/3. szám

vagy egyéb más bizonyítással pontosan meg nem állapítható.

A Szegedi Ítéltábla a Pp. 206. § (1) és (3) bekezdése értelmében értékelve, mérlegelve valamennyi peradatot, bizonyítékot - figyelembe véve a gazdasági válság hatásait is -, arra a meggyőződésre jutott, hogy az alperes 6.000.000,-Ft kárt okozott a társaságnak, végelszámolási eljárás esetén ennyivel magasabb összegű árbevételt ért volna el a társaság a vagyona értékesítése, és ezen eljárás lefolytatása során, ahhoz viszonyítva,

mint amilyen eredmény a felszámolási eljárás során történt értékesítés eredményeként mutatkozott.

A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta és az alperest terhelő marasztalás összegét 3.000.000,-Ft-ra és ennek az elsőfokú ítéletben írt mértékű és tartamú kamatára felemelte azzal a pontosítással, hogy a késedelmi kamat számításának és mértékének 2013. július 1. napjától történő megváltozására vonatkozó rendelkezést mellőzte (Pp. 253. § (2) bekezdés), figyelemmel arra, hogy a Ptk. 2013. évi XXXIV. törvénnyel módosított, késedelmi kamatra vonatkozó új rendelkezései csak a 2013. július 1. napját követően létrejött jogviszonyokban irányadók (BDT 2013/11. szám, Fórum rovatban megjelent tanulmány).

A perköltség viselése során az ítéltábla figyelemmel volt arra, hogy a felperes a bonyolult megítélésű ügyben a kártérítési igény jogalapját bizonyította, a kárösszegezés részben bírói mérlegeléstől függött, ezért a Pp. 81. §-a értelmében úgy tekintette, hogy a felek elsőfokú pernyertességi aránya 50-50%. A felperes 690.246,-Ft szakértői költséget előlegezett és viselt, ezzel szemben az alperes 348.214,-Ft szakértői költséget előlegezett és viselt, mindketten saját költségeik 50%-ára tarthatnak igényt, a kettő különbözete 171.000,-Ft. A felperes lerótt keresetlevegőre 900.000,-Ft eljárási illetéket, később fellebbezésére 900.000,-Ft fellebbezési eljárási illetéket, ennek 50%-ára tarthat igényt, ami 900.000,-Ft. A 171.000,-Ft és 900.000,-Ft együttes összege 1.071.000,-Ft. Az ítéltábla a felperest elsőfokú perköltségben marasztaló rendelkezést mellőzte, és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.071.000,-Ft eljárási költséget. Az egyenlő arányú pernyertesség-pervesztesség eredményeként az ügyvédi munkadíjról a bíróság külön nem rendelkezett.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A fellebbezések kapcsán az ítéltábla kiemeli még az alábbiakat. Az alperest nem lehetett volna kötelezni az üzletrésze értékesítésére, így ez a lehetséges megoldás nem tekinthető összehasonlítási alapnak a felszámoláshoz képest. A cég tovább működtetése a végelszámolásban, és az így elért árbevétel figyelembe vétele kárként - túl azon, hogy ilyen kereseti kérelmet nem terjesztett elő a felperes - csak fikció, amelyet erősen meggyöngít az a realitás, hogy a T... Kft. tartozásainak kiegyenlítése olyan mértékű működőtőke kivonással járt volna (egyebek mellett a

-16-

P... peresített követelése), amely valószínűtlenné tette volna a végelszámolás befejezését működő cég mellett. A természetbeni vagyonmegosztás magában foglalta volna az aktívák mellett a passzívák átvállalását is, és ekkor is csak az ítéltábla által elfogadott piaci értékű vagyonhoz juthatott volna a felperes. A felszámolási költségeket, illetve a felszámoló „nyilvánvalóan okszerűtlen” intézkedéseit a felperes a felszámolási eljárás során kifogásolhatta. Nem egyértelmű a fellebbezésben hivatkozott „számlahamisítás” okozati összefüggése a károkozással, ezen új tényre vonatkozó személyes előadását - csakúgy, mint az alperes előadását a 7.000.000,- Ft felperesi magánszámlára történő utalásáról - az ítéltábla a Pp. 235. § (1) bekezdésének tiltó rendelkezése folytán, mint új tényállítást nem vehette figyelembe.

A másodfokú eljárás során a felperes nagyobb arányban pervesztesnek bizonyult, a fellebbezett értékhez viszonyítva az alperesi pervesztességre is figyelemmel kötelezte az ítéltábla az alperes javára 300.000,-Ft mérsékelt összegű másodfokú eljárási költség megfizetésére a Pp. 81. § (1) bekezdése, és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pont, (5) és (6) bekezdés alapján.

Szeged, 2014. május hó 22. napján

Dr. Mátyóki Zsolt sk.
a tanács elnöke

Dr. Hámori Attila sk.
előadó bíró

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó sk.
táblabíró